

'Normala da'

IÑAKI SEGUROLA

DAKIEN gizona ez da hutsagatik aztoratzen, ez horixe: gauzak datozen eran hartzen ditu, hau da, direnak eta daitezkeenak oro etsiansian irensten dakiena da dakien gizona.

Egin dezagun kontu, hau dela edo hura dela, odolak su gabe dirakiela zure baitan, ez-izatekoren bat izan duzula, nolaliteke-ka eta ezinlitate-ka jartzen gaituzten horietakoa. Zure larruan kabitu ezinik, norbaiti hustu behar barnean gainez duzun hori, eta halako batean harrapatu duzu bat (dakien gizon bat, halabeharrez), eta ekin diozu, «hi, aizak, hola-ta hola...»; ezinean lagun uste zenuenak tontotzat hartu eta arrazoi lehor honetxekin uzten zaitu: «normala duk hori, motell: nik ulertzen diat». Potrotako latza, latzik bada.

Giza-jenero hori, beren hitzez esan, 'aurritzirik gabea' izaten da. Nik badut ordea neure aurritzia eta aurrikuspena, haien mendekuz pentsatua, eta da honelatsu: dakiten gizon aurritzigabe horietako baten alabatxoa (Marimaitetu deituko diogu), bi urteko aingerua, kamioiak azpian harrapatu eta bide-bazter batean datza ametsik gabe lo, xapal-xapal egin taloa bezalaxe... Hor da-torkit aita, malkoz itsuturik begiak, «Mari-maitetu gurea» eginez, «gure ondakintxo, gure poz bakarra...» Hona nere erantzuna, azalik mudatu gabe emana: «aze misterioa, motell! zer nahi huan bat? kamioiak hamar tona txatar, zuen Marimaitetu arroa-erdirik ere ez...; tira, tira: begiraiok aurritzirik gabe hire alabatxoaren gorputz xanpatuari, hortxe zegok zuku-zuku egina; eta? normala duk! oso erreza duk ulertzen!; zertan jarri horrela? Fisikaren legeari obeditzea besterik ez dik egin, eta Estatistikarenari ere bai bide batez...».

Dakien gizonak ez dakiena da normaltasun ulergarria dela izenik gabeko izu-ikaren goitizena.

Laburbideak
hartuz.

JEAN LOUIS DAVANT

AZKEN denbora hauetako fenomenoak dugu iparraldeko manifestaldi politikoen hegoaldeko gazteriak hartzen duen parte eskerga. Beste larunbatekoa Baionan, ihesliarren alde, gogoan dugu denek. Aurretik izanak ziren Bazkokari Garazikoa insumisoen alde ta Maulekoa Aberri-Egunez. Axalitik politikan hain ageri hasia dena zeren ez egin beste sailetan ere? Egia da aintzina-gotik bazela Senpereko aintziraren inguruan Herri-Urratsen ibilaldi erraldoia, kultura-koa, orain ohikoa. Beraz bigarren galdera: noiztenka denen bistan ospatzen duguna zeren ez eguneroko bizian sakonki landu, alor guztietan gure harremanak sendotuz? Hori-xe da naski obratu behar duguna, bestea baztertu gabe, Euskal Herriaren batasuna finkatuz praktikan.

Moldatzen ari diguten Europa hau ez da guk amestu genuena. Baina hor dago gure marko handi berria, Estatuen teitlatutik ibilki bere on-gaitzekin. Gure kalteetan dakarrena ongi baliatzen du etsiak. Gu berma gaitzen gure aldeko duen guziari. Muga horrekin buka dezagun buru-muinetan ere. Hara gazte-ria batek bere gisan hasia duena. Urteek dakarten uestezko zuhurtziarekin entsaia gaitzen besteak, nor gure eginbideen ildotik, adiskidantza bideskak ahanzi gabe, laburrenak eta segurenak baitira maiz beren apalean. Laparrak ez dezala bururik altxa gure arteko xendran ez eta irakak gure baitan.

EL MUNDO

Inhabilitazioa eta desio onak

Eguneroko kontuei jarraitzen dien edozeinek pentsatuko luke epaileek agortu egin dutela intsumisioari buruz eman daitezkeen epaien errezeta bilduma. Absolutioak eman dituzte. Kasuak bertan behera utzi edo artxibatu egin dituzte. Despenalizazioa eskatu dute. Legearen konstituziok kontrakotauna planteatu dute. Eta, jakina, zigor handiena, txikiena eta tartekoa ere jarri dute.

Guztiz ere, aste honetan gauza izan dira koroari beste bitxi bat gehitzeko: parlamentari bat ezgaitu dute intsumisio delituagatik ezarri dioten kondenak irau-

HEMEROTEKA

Ongizate estatua

MANU/DEIA

ten duen denbora osorako, hau da, bi urte eta lau hilabeterako. Baina, hori bai, aurpegia garbitu nahi eta epaian beren iritzia gehitu dute adieraziz intsumisioak ez lukeela zigortuta egon behar, are gutxiago askatasunez gabetza ekarri behar. Nire iritziz,

oraindik gutxiago ordezkari hautatu baten inhabilitazioa. Espero dut beste parlamentariak zerbait egitea horretaz, mutikoa oso begikoa ez izanagatik ere, baina Autonomi Elkarteke Justizia Auzitegi Goreneko epaileek ere zerbait gehiago egin zezake-

ten. Beste batzuk saiatu egin dira kartzela zigorra saihesten duten kontzeptuak —premia egoera, pertsonalitatea garatzeko eskubidea eta abar— muturrera eramanez.

MARIANO FERRER

ZUZENDARIARI

Universidad del Pais Vasco, Euskal Herriko unibertsitatea?

Lotsak bultzaturik hitz hauek idaztera beharturik gaude, lotsa, 'goi mailako' ikasketak eskaintzen dituen bitartean, arazo erraz bati erantzuna emateko gai ez den Unibertsitate batetako ikasle ohia izateagatik. Noiz arte, profesional diren pertsona hauek, gose grebara eraman dituen egoera ulertzen hau mantentzea?

Akordioei oztoporik ez!

ESTI KEREXETA

Bilbo

Pakea denontzat

Ikusten dut Aldaiaren egoera gogorra izango dela eta inori nik ez diot opa horrelako egoerarik, baina oroitzen naiz beste gazte askorekin ere, multzo handi bat aurkitzen baita antzeko egoeran.

Orain urte asko zerbait egin zutelako eta orain atzemango balituzkete urte askoko zigorraz espeteratuak izango liratekeelako, zuloen batzuetan gorderik egotera obligatzen baitituzte. Egoera horretan gazte asko aurkitzen baitira gaurko egunean, urteetan zehar, bizimodu oso gogorra eraman ezinikan.

Gazte horietako batek baino gehiagok

burruka utzia zuten, baino orain hamabost edo gehiago urte egin zutenagatik atxilotu ezkerro, urte askoko espete zigorra jasoko lukete.

Pakea nahi eta behar dugu, eta alkarrekin hitz eginez behar den arregloa bilatu behar da. Gaur daukagun egoeran jarraitzen badugu, egundo pakerik ez dugu izango, agintzen daudenek beren menpean daukatenak zerbait egiten jarraitzera obligatzen baitituzte, burrukari uzteko esan eta utzi dutenak zuen eskuetan erortzen badira badakite zer etorkizun datorren beren buru gainera, eta horrela obligatzen dituzte zerbait egiten jarraitzera.

Batak eta besteak berriketa gehiegi dabilzue eta utzi mingainari eta pakea egiteko behar den bidea hartu egizue, ez batu balio hain pakezale agertu eta ondotik kontu horiekin ondo bizitzera.

Ea egoera triste eta garratz guziak bukatzen ditugun eta denok pake santuan bizitzen garen, gure herriak denon beharra baitauka bere askatasun eta lasaitasunean bizitzeko.

IÑAKI ISASMENDI

Hendaia (Lapurdi)

Euskal Herrian euskaraz

Nazka-nazka dagoen ikaslea, odol berrotutako aitona, etsi ez duen gaztea... azken tribukoak omen dira, Europako hizkuntza

zaharrenetariko baten hiztunak ditugu.

Beraien etxeetan, auzoetan, festetan berba egiteko parada badaukate, irri eta barre beraien txokoetan; zenbait eskolatan, ere, ohore hori badute.

Baina hortik goitik, kontuz!; besteen 'eskubideak' zalantzan jartzen hasten direnean... administrazioan, komunikabideetan, enpresetan; gizon zurien eremuetan, erdara nagusi; hauetan, sartzekotan, folkloreak mugak errespetatuz, elebitasunean, behar den moduan; bestela, agian... prestigioa lortuko luke.

Azken indio hauek ausartak dira, ez dira ezertaz lotsatzen; gutxi badira ere, ez zaie kemenik eta adorerik falta. Aurrean erdal-dunez gain, hauekin bat egiten duten euskaldun askotxo daukate.

Ez daukate lan makalik, leku guztietatik inguratuta, erasoak nonahi, noiznahi; beraien bihotzetan desio bakarra, hizkuntza eta kultura salbu jartzea.

Aspaldiko partez, ikaragarri polita den arma asmatu zuten, defenditzeko, sugearen itxura duen irudia.

Herri baten ikurra, hizkuntza baten sinboloa... daukagu; kanpoko presioei aurre eginez; dotore, indartsu azaltzen zaigu edozein bazterretan... Euskal Herrian euskaraz!

ORLANDO ELORRIETA

Donostia

GAIA JARRITA

Ibilaldia

Ibilalditxu Ibilalditxu
barriro agertu zara zu,
Bilbotik urten ta Santurtzire
heldu zara pausuz pausu.
Ibilalditxu Ibilalditxu
hurrengoa egin kasu,
Bizkaitik hasi ta Euskal Herri
zure indarra zabalduixu.

IBON IZA

Egunkaria

Batzorde Parekidea: 72564 E / Lege Gordailua: SS 800/90
ISSN 1134-640X

OJDK IKUSKATUTAKO HEDAPENA

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria: MARTIN UGALDE

Kontseilu Editorialeko Zuzendaria: JOAN MARI TORREALDAI

Kontseilari Ordezkarria: IÑAKI URÍA

Zuzendaria: MARTXEL OTAMENDI

Gerentea: FERMIN LAZKANO

Publizitatea: MARI JOSE SARASA

HELBIDEAK

Egoitza nagusia: Gudarien etorbidea, z/g / 20140 Andoain
☎ 300 222 / Erredakzio faxa: 300 255 / Publizitateko faxa: 300 707Arabara: San Antonio, 20-1. ezker. / 01005 Gasteiz / ☎ 23 38 72 / Faxa: 23 38 73
☎ Publizitatea: 13 19 65Nafarroara: Iratxe Monastegia, 45-13. esk. / (Irrintzi dorrea) / 31011 Iruñea
☎ 17 80 78/79 / Faxa: 17 80 77 / ☎ Publizitatea: 17 66 86Bizkaia: Zabalburu Enparantza, 2-1. ezker. / 48003 Bilbo
☎ 410 40 46 / Faxa: 410 37 15 / ☎ Publizitate Orokorra: 410 38 55
Publizitate Lokala: 410 38 46Lapurdi / Nafarroa Beherea / Zuberoa: Pannecau 14, 1/503 Posta
kutxatila, / 64100 Baiona / ☎ 59 59 35 75 / Faxa: 59 25 75 11